

ADVIES ADVIESCOMMISSIE

A

Referentie

ACO 2021 - 3

Utrecht, 22 april 2021

Van

Adviescommissie voor behandeling van bezwaren ex artikel 42 Regeling specialismen en profielen geneeskunst van de Koninklijke Nederlandsche Maatschappij tot bevordering der Geneeskunst (KNMG)

Aan

Registratiecommissie Geneeskundig Specialisten (RGS)

Onderwerp

Advies inzake het bezwaar van het A tegen de beslissing van de RGS d.d. 25 november 2020. Daarbij is besloten om de opleiding orthopedie opnieuw te erkennen, met het zwaarwegende advies dat alle (trauma)chirurgen die betrokken zijn bij de supervisie van de aiossen lid dienen te zijn van de opleidingsgroep orthopedie.

ADVIES

De adviescommissie acht het bezwaar van het A gegrond en adviseert de RGS haar besluit te heroverwegen in die zin dat het zwaarwegende advies over het lidmaatschap van de (trauma)chirurgen van de opleidingsgroep orthopedie wordt ingetrokken.

Feiten en verloop van de procedure

- o Op 17 november 2019 heeft het A een aanvraag tot hernieuwde erkenning van de opleiding orthopedie alsmede de hernieuwde erkenning van de opleider en plaatsvervangend opleider ingediend. Op 10 januari 2020 vond de visitatie plaats. De RGS heeft het A bij brief van 4 september 2020 op de hoogte gesteld van het voornemen om hernieuwde erkenning te verlenen voor vijf jaar, met twee zwaarwegende adviezen, met een rapportage na twee jaar. Daartoe in de gelegenheid gesteld heeft het A op 5 oktober 2020 een schriftelijke zienswijze ingediend, die op 15 oktober 2020 via videoverbinding mondeling is toegelicht. Op 29 oktober 2020 is de zienswijze schriftelijk aangevuld.
- o Op 25 november 2020 heeft de RGS besloten om de opleiding orthopedie opnieuw te erkennen, met het zwaarwegende advies dat alle (trauma)chirurgen die betrokken zijn bij de supervisie van de aiossen lid dienen te zijn van de opleidingsgroep orthopedie.
- o Met een op 4 januari 2021 per e-mail ontvangen brief d.d. 4 januari 2021 maakt het A bezwaar tegen dit besluit.
- o De RGS heeft desgevraagd een schriftelijke toelichting d.d. 16 februari 2021 met bijlagen ingediend, waarin een reactie is gegeven op hetgeen door de arts in het bezwaarschrift is gesteld. Met een brief van 1 maart 2021 heeft het A hierop gereageerd.
- o Op 11 maart 2020 heeft (In verband met de actualiteit rond het COVID-19 virus via videoverbinding) een hoorzitting plaatsgevonden, waarvan een verslag is gemaakt.

Ontvankelijkheid

Het bezwaarschrift is ingediend binnen zes weken en voldoet ook overigens aan de eisen van ontvankelijkheid.

Besluit RGS

De RGS heeft op 25 november 2020 – voor zover hier van belang – besloten om de opleiding orthopedie opnieuw te erkennen. Daarbij is het zwaarwegende advies gegeven dat alle (trauma)chirurgen die betrokken zijn bij de supervisie van de aiossen lid dienen te zijn van de opleidingsgroep orthopedie. De RGS geeft als motivering dat de afdelingen traumatologie/heelkunde/traumachirurgie structureel betrokken zijn bij de traumastage/trauma opleiding van de aiossen orthopedie. Dit leidt tot handhaving van het zwaarwegend advies om de traumachirurg deel uit te laten maken van de opleidersgroep orthopedie

Bezwaar van het A

Het bezwaar van het A is gericht tegen het zwaarwegende advies dat alle (trauma)chirurgen die betrokken zijn bij de supervisie van de aiossen lid dienen te zijn van de opleidingsgroep orthopedie. Dit zwaarwegende advies is onterecht gegeven.

Het A vindt dat de (trauma)chirurgen geen deel uit hoeven te maken van de opleidingsgroep orthopedie en heeft – samengevat – het volgende aangevoerd.

De RGS gaat er ten onrechte vanuit dat de aiossen orthopedie structureel aanwezig zijn bij ingrepen door de traumachirurgen van de afdeling heelkunde. Dit gebeurt slechts incidenteel: er zijn geen vaste afspraken. Deelname is afhankelijk van meerdere factoren, zoals het zich voordoen van een mogelijkheid, de wens van de afzonderlijke aiossen (niet alle aiossen orthopedie maken gebruik van de mogelijkheid) en de beschikbaarheid van de aios op het desbetreffende moment. Het aantal operaties dat aiossen orthopedie bij de traumachirurgie verricht is slechts een klein percentage van alle trauma-ingrepen die worden gedaan.

Er is altijd een lid van de opleidingsgroep orthopedie als achterwacht aanwezig. Ook de traumachirurgen hebben als lid van een opleidingsgroep verantwoordelijkheid.

De aiossen die aanwezig zijn bij de trauma-overdracht staan onder supervisie van de orthopedisch chirurg-traumatoloog. Dit geldt ook voor de gezamenlijke visites op de trauma-afdeling.

De opleider heelkunde tekent geen activiteiten van de aios orthopedie af in het portfolio.

Het is voor de traumachirurgen te belastend om van meerdere opleidingsgroepen deel uit te maken.

De motivering over een toekomstige traumastage bij de afdeling heelkunde en het realiseren van een trauma-unit kan het zwaarwegende advies niet dragen. Dit heeft geen betrekking op de periode waarover het zwaarwegend advies is gegeven.

Overwegingen

o Regelgeving

Op dit bezwaar is de volgende regelgeving van toepassing:

- Wet op de beroepen in de individuele gezondheidszorg (Wet BIG)
- Regeling specialismen en profielen geneeskunst
- Kaderbesluit CGS
- Kaderbesluit CCMS
- Besluit Orthopedie
- Beleidsregels RGS (versie februari 2018)

Voor de tekst van de regelgeving verwijst de adviescommissie naar de bijlage bij dit advies.

o Beoordeling

De adviescommissie is van oordeel dat het zwaarwegende advies waarmee de RGS stelt dat de (trauma)chirurgen, die betrokken zijn bij de supervisie van de aiossen orthopedie, lid dienen te zijn van de opleidingsgroep orthopedie, onder de gegeven omstandigheden niet kan worden gehandhaafd. Borging

van de supervisie in het lokale opleidingsplan is voldoende. Hierover overweegt de adviescommissie het volgende.

Niet gesteld of anderszins is gebleken dat (trauma)ingrepen waarom het hier gaat op enigerlei wijze onderdeel zijn van de opleiding tot orthopedisch chirurg en dus een opleidingsactiviteit zijn in de zin van artikel A.1. van het Kaderbesluit CCMS. De desbetreffende (trauma)chirurgen leiden niet daadwerkelijk op binnen de opleiding orthopedie. De betrokken (trauma)chirurgen hoeven naar het oordeel van de adviescommissie vanwege "het aanbieden" van deze ingrepen dus niet te voldoen aan de verplichtingen die artikel C.6. van het Kaderbesluit CCMS aan de opleidingsgroep oplegt.

Uit wat het A tijdens de hoorzitting naar voren heeft gebracht en de stukken die zijn overgelegd, concludeert de adviescommissie dat de mogelijkheid om aanwezig te zijn bij de ingrepen waar het hier om gaat, bestaat buiten de traumastage die binnen de opleiding orthopedie kan worden gevolgd. De adviescommissie kan zich voorstellen dat wat onder 6.4 over het gesprek met de aiossen in het visitatierapport is opgenomen de indruk wekt dat dit anders is.

Hiervoor vindt de adviescommissie het bepalend dat de (trauma)chirurgen, blijkens de toelichting van het A op de hoorzitting, geen bijdrage leveren aan het palet van handelingen dat in het portfolio van de aios wordt vastgelegd. Het enkel hebben van toegang tot het portfolio is hiervoor onvoldoende. Verder is er voor wat betreft de ingrepen geen sprake van een ingebed patroon binnen de opleiding. De deelname is willekeurig en vrijwillig; niet alle aiossen nemen deel. De daadwerkelijke aanwezigheid van een orthopedie-aios is afhankelijk van meerdere (onzekere) factoren: er dient zich een geschikte trauma-ingreep/gelegenheid voor te doen, de belangstelling of wens van de individuele aios om bij een ingreep aanwezig te zijn, de ruimte die de planning aan zowel de kant van de heekunde als die van de orthopedie biedt voor aanwezigheid. Concrete absolute of relatieve aantallen vindt de adviescommissie hierbij van ondergeschikt belang.

Naar het oordeel van de adviescommissie volgt hieruit dat deze praktijk niet noopt tot lidmaatschap van de (trauma)chirurgen van de opleidingsgroep orthopedie.

Het bovenstaande neemt niet weg dat de aios ook bij aanwezigheid bij een ingreep van de (trauma)chirurg onder supervisie dient te staan. Zoals de RGS terecht aangeeft dienen de kwaliteit van de zorg en de veiligheid van de aios ook tijdens deze ingrepen te zijn geborgd. Het doel van het zwaarwegende advies – het te allen tijde borgen van de eindverantwoordelijkheid voor een goed en veilig leerklimaat – kan, zoals tijdens de hoorzitting is gezegd, in dit geval echter ook op een andere manier worden gerealiseerd, namelijk via het lokale opleidingsplan. De adviescommissie is van oordeel dat dit gelet op de praktijk in het A, een meer aangewezen weg is om te formaliseren hoe de feitelijke supervisie – er is altijd een lid van de opleidingsgroep beschikbaar – reeds is georganiseerd. Het A heeft ook aangegeven daaraan tegemoet te willen komen.

Gelet op het voorgaande hoeft de adviescommissie niet in te gaan op de vraag of het aantal ingrepen waaraan de aiossen deelnemen moet worden gekwalificeerd als incidenteel of structureel.

Verder stelt de adviescommissie vast dat zowel de RGS als het A nastreven dat de vakgebieden orthopedie en heekunde samen optrekken ten behoeve van de traumachirurgie. Dat de (trauma)chirurgen een positieve bijdrage kunnen leveren aan de opleiding orthopedie en dat de RGS met het zwaarwegende advies een impuls wil geven aan het realiseren van een trauma-unit maakt het voorgaande naar het oordeel van de adviescommissie niet anders. Hoewel begrijpelijk, kan dit streven naar zijn aard niet ten grondslag liggen aan een zwaarwegend advies over de samenstelling van de opleidingsgroep. Dit zou oneigenlijk gebruik van het zwaarwegende advies betekenen.

Conclusie

Op grond van het voorgaande is de adviescommissie van oordeel dat de RGS het zwaarwegende advies dat traumachirurgen lid dienen te worden van de opleidingsgroep orthopedie niet heeft kunnen geven en adviseert om dit in te trekken.

Aldus uitgebracht door:

mr. D.H. Mandel, voorzitter, mr. J. Croonen, juristlid, en mevrouw drs. A.V.C.M. Zeegers, specialistlid orthopedie, in tegenwoordigheid van mevrouw mr. I. van Zon-Roobol, secretaris.

Namens de adviescommissie

Utrecht, 22 april 2021

mr. D.H. Mandel
voorzitter

mevrouw mr. I. van Zon-Roobol
secretaris

Bijlage bij advies A

Regelgeving

o *Regeling specialismen en profielen geneeskunst*

Artikel 34. Erkenning

De registratiecommissie erkent, al dan niet opnieuw, de opleider, de opleidingsinrichting of het opleidingsinstituut die daarom verzoekt en die voldoet aan de door het college en registratiecommissie vastgestelde eisen.

o *Kaderbesluit CGS*

Artikel H.2. Overgangsbepalingen erkenning algemeen

1. De opleidingsorganisatie of opleidingsprofessional die op 1 januari 2020 als zodanig is erkend voor bepaalde tijd, behoudt deze erkenning totdat de erkenning van rechtswege vervalt, wordt ingetrokken of opnieuw wordt verleend. Tot dat moment zijn het vóór 1 januari 2020 geldende desbetreffende kaderbesluit en specifieke besluit van toepassing.
2. De erkenning van een opleidingsinrichting die op 1 januari 2020 door de RGS is gecertificeerd na een instellingsvisitatie, wordt per die datum voor het opleidingsoverstijgende deel van de opleidingsinrichting door de RGS van rechtswege omgezet in een erkenning als opleidingsinstelling voor onbepaalde tijd overeenkomstig dit besluit.
3. De RGS erkent vervolgens de opleidingsinstelling, bedoeld in het tweede lid voor de daaronder ressorterende opleidingen na visitatie van de betreffende opleiding overeenkomstig dit besluit.

Artikel H.4. Overgangsbepalingen erkenning bij aanschrijving RGS vóór 1 januari 2020

1. Op de persoon of organisatie die vóór 1 januari 2020 door de RGS is aangeschreven om een aanvraag te doen tot erkenning als (plaatsvervangend) opleider, stageopleider, instituutopleider, opleidingsinrichting, stage-inrichting of opleidingsinstituut, zijn het vóór 1 januari 2020 geldende desbetreffende kaderbesluit en specifieke besluit van toepassing.
2. In afwijking van het eerste lid kan de RGS op verzoek van de betreffende persoon of organisatie de erkenning verlenen op grond van dit besluit en het betreffende specifieke besluit.

o *Kaderbesluit CCMS*

Artikel A.1. Begripsomschrijvingen

In dit besluit wordt verstaan onder:

- oordelend opleider: de opleider die de eindbeoordeling als bedoeld in artikel B.16, zesde lid, afgeeft;
- opleider: een door de RGS voor de opleiding erkende medisch specialist onder wiens verantwoordelijkheid de gehele opleiding of een gedeelte van de opleiding tot medisch specialist plaatsvindt;
- opleiding: de opleiding of gedeelte van de opleiding in Nederland tot medisch specialist;
- opleidingsactiviteit: omschreven activiteit die in het kader van en ten behoeve van de opleiding van de aios plaatsvindt;
- opleidingsgroep: het samenwerkingsverband van de medisch specialisten, inclusief de opleider en plaatsvervangend opleider, van een opleidingsinrichting betrokken bij de opleiding van het desbetreffende specialisme;

Artikel A.2. Toepassingsbereik besluit

1. Het CCMS kan per medisch specialisme ter uitvoering van dit besluit een specifiek besluit vaststellen op de terreinen:

- a. de opleiding;
 - b. de erkenning;
 - c. de (her)registratie.
2. Van dit besluit kan slechts worden afgeweken in een specifiek besluit als dit uitdrukkelijk in dit besluit is bepaald.

Artikel C.3. Eisen opleidingsgroep

1. De leden van de opleidingsgroep voldoen aan de volgende eisen:
- a. zij hebben een gedifferentieerd activiteiten- en belangstellingsterrein binnen het vakgebied van het betreffende medische specialisme en bieden een palet aan patiëntenzorgtaken waarmee de beschreven leerdoelen kunnen worden behaald;
 - b. zij ondersteunen de opleiding en de aanvraag daarvoor en zijn op de hoogte van dit besluit, het specifieke besluit, bedoeld in artikel A.2., en het opleidingsplan, bedoeld in artikel B.3.;
 - c. zij waarborgen dat minimaal één van de leden van de opleidingsgroep in de (betreffende locatie van de) opleidingsinrichting aanwezig en beschikbaar is voor de aios;
 - d. zij stellen een generaal dagelijks rapport in en houden dit in stand;
 - e. zij voldoen bij de uitoefening van het specialisme aan de kwaliteitseisen van de betreffende wetenschappelijke medisch specialisten vereniging;
 - f. zij houden regelmatig besprekingen, klinische conferenties en refereerbijeenkomsten waarbij in beginsel alle leden van de opleidingsgroep aanwezig zijn;
 - g. zij houden in het kader van onderlinge toetsing verplichte complicatie- en kwaliteitsbesprekingen;
 - h. zij zijn wetenschappelijk actief en hebben wetenschappelijke interesse.
2. (vervallen)

Artikel C.6. Verplichtingen opleidingsgroep

1. De leden van de opleidingsgroep voldoen aan de volgende verplichtingen:
- a. zij zijn een rolmodel ten aanzien van de algemene en specialismegebonden competenties;
 - b. zij onderwijzen de leerdoelen van de algemene en specialismegebonden competenties;
 - c. zij bewaken de voortgang van het leerproces van de aios ten aanzien van de algemene en specialismegebonden competenties;
 - d. zij creëren een gunstig en veilig opleidingsklimaat waarin de aios zich kan ontwikkelen tot medisch specialist;
 - e. zij zien er op toe dat de aios zijn eisen en verplichtingen van dit besluit, het opleidingsplan, bedoeld in artikel B.3., en het specifieke besluit, bedoeld in artikel A.2., nakomt;
 - f. zij houden ten minste vier maal per jaar een vergadering met aios, uitsluitend ter bespreking van opleidingszaken, met als oogmerk de kwaliteit van de opleiding in de opleidingsinrichting te bevorderen en te bewaken;
 - g. zij besteden voldoende tijd aan de opleiding en nemen het daarmee samenhangende werk op zich;
 - h. zij participeren actief in voor de opleiding verplichte onderwijsactiviteiten;
 - i. zij dragen er zorg voor dat er tussen de aios en andere medische specialisten constructief wordt samengewerkt ten behoeve van de opleiding;
 - j. zij volgen geaccrediteerde deskundigheid bevorderende activiteiten gericht op het verwerven van de competenties zoals opgenomen in het door het CGS vastgestelde competentieprofiel opleider en leden van de opleidingsgroep.
2. (vervallen)

Artikel C.18. Hernieuwde erkenning

1. Indien aan de eisen en verplichtingen voor erkenning wordt voldaan, wordt een hernieuwde erkenning verleend voor vijf jaar.

2. Indien niet aan de eisen of verplichtingen voor erkenning wordt voldaan maar de tekortkomingen incidenteel van aard of van korte duur zijn, wordt in afwijking van het eerste lid een hernieuwde erkenning verleend voor ten hoogste vijf jaar onder bepaalde voorwaarden.
3. Indien niet aan de eisen of verplichtingen voor erkenning wordt voldaan en de tekortkomingen niet incidenteel van aard of niet van korte duur zijn, wordt geen hernieuwde erkenning verleend.
4. De voorwaarden, bedoeld in het tweede lid, zijn gericht op het herstellen van de tekortkomingen die zijn geconstateerd en op de wijze waarop het herstellen ervan gedocumenteerd wordt.
5. De RGS deelt haar beslissing schriftelijk mede aan de opleider en de opleidingsinrichting onder toezending van het visitatierapport. Uit de beslissing tot erkenning blijkt duidelijk voor welke onderdeel van de opleiding en voor welke opleidingsduur de instelling wordt erkend. Indien de instelling bestaat uit meerdere locaties waar wordt opgeleid, blijkt uit de erkenning tevens welke locaties voor de opleiding worden erkend. Indien sprake is van een bestuurlijke opleidingseenheid, blijkt uit de erkenning tevens welke instelling wordt erkend.

o *Besluit Orthopedie*

Artikel A.2. Opleidingsplan

De opleiding tot orthopedisch chirurg voldoet aan het LOP.

Artikel C.1. Eisen opleider

(...)

Artikel C.2. Eisen opleiding onderdeel orthopedie

(...)

o *Beleidsregels RGS (versie februari 2018)*

Artikel 29 Besluit tot erkenning

Beleidsregel bij artikel C.17., C.17.a., C.18. en C.19. van het Kaderbesluit CCMS

1. De constatering die zijn gedaan tijdens de visitatie en het daaruit voortvloeiende visitatierapport liggen ten grondslag aan het besluit tot erkenning.
2. De opleider dient het besluit tot erkenning in kopie aan de aios en aan de centrale opleidingscommissie te sturen.
3. De voorwaarden zoals bedoeld in artikel C.18., tweede lid, Kaderbesluit CCMS, worden aan de hand van de zwaarte van de adviezen van de visitatiecommissie in het besluit geformuleerd als voorwaarden of zwaarwegende adviezen.
4. De RGS voegt bij het besluit tot erkenning of tot hernieuwing of wijziging daarvan het visitatierapport en de eventuele aanbevelingen van de visitatoren.

Toelichting op artikel 29

De visitatie is een vorm van onderzoek naar het functioneren van de (beoogd) (plv) opleider en de opleidingsinrichting met als doel een zo objectief mogelijk oordeel te verkrijgen of aan de eisen en verplichtingen voor erkenning is voldaan. Beoordeeld moet worden of de voorwaarden aanwezig zijn van een goed en veilig leerklimaat.

Het moment van de visitatie is dus bepalend voor het besluit dat de RGS neemt. Vandaar dat de RGS een besluit kan nemen met de verplichting na een bepaalde tijd over de gestelde voorwaarden of zwaarwegende adviezen te rapporteren. Alleen op die manier kan de opleider/opleidingsinrichting bewijzen dat er een structurele oplossing voor een mogelijke tekortkoming.

Vierde lid: Visitatoren bouwen in het kader van hun taakvervulling een grote kennis op ten aanzien van meer en minder goed functionerende opleidingspraktijken. Een visitatie biedt daarmee een uitgelezen gelegenheid voor de gevisiteerde om van deze kennis te profiteren. Aanbevelingen hebben per definitie geen betrekking op het naleven van eisen en verplichtingen en zijn niet terug te voeren op regelgeving. Zij zijn ook geen onderdeel van het besluit van de RGS. Aanbevelingen vormen wel onderdeel van het dossier van de gevisiteerde, en zijn kenbaar voor de visitatiecommissie in de toekomst. Het moge duidelijk

zijn, dat een volgende visitatiecommissie ook zal kijken of de opleidingsrichting iets met de aanbevelingen heeft gedaan, zoals bespreken in de opleidingsvergadering en opnemen in verbeterplannen.

Artikel 30 Voorwaarden en zwaarwegende adviezen

Beleidsregel bij artikel C.17., C.17.a., en C.18. Kaderbesluit CCMS

1. Voorwaarden en zwaarwegende adviezen worden aan de hand van het onderstaande schema in het besluit tot erkenning geformuleerd:
 - a. eerste erkenning
 - voorwaarde: geen erkenning mogelijk;
 - zwaarwegend advies: er is tijdelijk niet voldaan aan een verplichting;
 - b. hernieuwde erkenning:
 - voorwaarde stellen indien: er is tijdelijk niet voldaan aan een erkenningseis of als wederom niet is voldaan aan een erkenningsverplichting
 - zwaarwegend advies geven indien: er is tijdelijk niet voldaan aan een erkenningsverplichting.
2. In afwijking van het bepaalde in het eerste lid kan in ieder geval een voorwaarde worden gesteld als niet is voldaan aan de aspecten zoals beschreven in het visitatiewerkdocument.